

105 927

Národní památkový ústav		
Došlo:	2019-09-05 10:17:48	
Č. j.:	NPU-310/70356/2019	
Listů:	2	Příloh: 0

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Obec Úlice
Úlice 50
330 33 Město Touškov

Rozhodnutí nabylo právní moci: 25.4.2019

za správnost: *[signature]*

V Praze dne 1.7.2019
Č. j. MK 48253/2019 OPP
Sp. zn. MK-S 12289/2018 OPP
Vyřizuje: Mgr. Kateřina Krčmářová/429

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, oba ve znění pozdějších předpisů, **ruší** prohlášení pamětního kříže na st. p. č. 15, k.ú. Kníje, obec Úlice, okr. Plzeň-sever, Plzeňský kraj (součást kulturní památky rejstr. č. 105927), za kulturní památku.

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je účastníkem řízení: obec Úlice, se sídlem: Úlice 50, 330 33 Město Touškov, IČ: 00258440.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury obdrželo dne 22. 10. 2018 žádost vlastníka o zrušení prohlášení pamětního kříže na st. p. č. 15, k.ú. Kníje, obec Úlice, okr. Plzeň-sever, Plzeňský kraj, za kulturní památku a to s následujícím odůvodněním:

„V současné době provádíme opravu vstupních dveří a další opravy kaple s pamětním křížem - rejstříkové číslo 105927 v obci Kníje. Jelikož provádíme i okolní terénní úpravy, tak jsem zjistil, že ač je pamětní kříž uveden v prohlášené věci, tak tam vůbec nepatří, protože se jedná o kříž, který tam byl osazen někdy kolem roku 1995 poté, co ho pan Mareška (v té době vlastník jedné nemovitosti v obci Kníje) přivezl odněkud ze hřbitova z Prahy. Já osobně jsem z kříže v té době odřezával holubici, která tam byla přidělaná.

Prosím o přehodnocení a vyjmutí této věci - kříže ze seznamu. Pro možné pochybnosti mám k dispozici několik svědků, občanů obce Kníje.“

Od Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Plzni, obdrželo Ministerstvo kultury dne 26. 11. 2018 k dotčené žádosti následující vyjádření:

„Předmětný soubor kaple a pamětního kříže byl prohlášen za nemovitou kulturní památku rozhodnutím Ministerstva kultury č. j. MK 73527/2013 OPP ze dne 16. 11. 2016. Jedná se o zděnou omítanou čtyřbokou kapli s okosenými nárožími a stanovou střechou se zděnou zvoničkou, při jejímž vstupu stojí pamětní kříž. Kaple zřejmě pochází z první čtvrtiny 19. stol. a pamětní kříž je evidentně mladšího původu. Hlavním nositelem památkové hodnoty souboru je kaple se zvoničkou, v níž je osazen zvon z dílny významné zvonařské rodiny Pernerů. Pamětní kříž byl prohlášen spolu s kaplí jako drobný prvek dotvářející prostředí památky.

Předmětem návrhu na zrušení památkové ochrany je kamenný pamětní kříž stojící u vstupu do kapličky. Návrh na zrušení podává zástupce vlastníka, starosta obce, a odůvodňuje ho sdělením, že se jedná o kříž, který byl na místo osazen dodatečně až někdy kolem r. 1995. K výše uvedenému sdělení uvádíme, že ze starší fotodokumentace skutečně vyplývá, že kříž byl na podstavec osazen druhotně, poukazuje na to i odlišný materiál a provedení. Podstavec sestává ze soklu a deskového kvádru s čelní stranou prolomenou vpadlinou pro nápisovou desku lemovanou prostým geometrickým orámováním. Na horní stranu patrně dosedal ještě nějaký nástavec. Historické mapy tuto drobnou památku nezachycují, ale nelze vyloučit, že ke kapličce historicky patří, ovšem jedná se zřejmě o objekt mladší než stavba. Dochovaný fragment drobné památky pochází odhadem z první pol. 20. stol. a vrcholová část byla dodatečně doplněna o stávající kamenný kříž, čímž byl vytvořen novotvar. Objekt jako jednotlivost vykazuje minimální památkovou hodnotu a v regionu i mimo něj nalezneme celou řadu hodnotnějších drobných památek, které jsou kompletně dochované a nejsou památkově chráněné. Důvodem pro prohlášení předmětného podstavce s křížkem však byla tradiční situace, kdy kaple tvoří soubor s drobným objektem (drobnou památkou). V mnoha obdobných případech je chráněna návesní kaple s pamětním křížkem, či památníkem. Jedná se o charakteristický a tradiční prvek našich návesních prostorů a není výjimkou, že drobná památka je ke kapli osazena dodatečně. Často také v obdobných případech drobný objekt stojící u kapličky vykazuje průměrnou památkovou hodnotu a jako jednotlivost by památkově chráněn nebyl. Předmětná kauza byla projednána dne 08. 10. 2018 Regionální komisí NPÚ ÚOP v Plzni, která konstatovala, že kříž je bez výrazné památkové hodnoty, ke kapli byl připojen jen jako prvek dotvářející její prostředí a není nutné trvat na jeho památkové ochraně.“

Městský úřad Nýřany, odbor územního plánování, jako příslušný správní orgán památkové péče, ve svém dopise ze dne 12. 11. 2018, č. j. OÚP/31314/2018, vyjádřil se zrušením prohlášení předmětné věci za kulturní památku souhlas, a to s následujícím odůvodněním:

„Městský úřad Nýřany, odbor územního plánování - památková ochrana, vydává v souladu s ustanovením § 8 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“), doporučujeme zrušení prohlášení výše uvedeného kříže (před kaplí vpravo od vstupu stojí kamenný pamětní kříž s hranolovým podstavcem), neboť považujeme důvody sdělení vlastníkem za relevantní.“

Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, ve svém vyjádření č. j. PK-KPP/3883/18 ze dne 11. 1. 2019, zrušení prohlášení uvedené věci za kulturní památku doporučil.

„Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Krajského úřadu Plzeňského kraje ve smyslu § 8 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění

pozdějších předpisů, na základě dostupných podkladů doporučuje zrušení prohlášení pamětního kříže, který je součástí kulturní památky kaple s pamětním křížem na pozemku st.p.č. 15 v obci Úlice, část obce Kníje, rejstříkové číslo ÚSKP ČR 105927, za kulturní památku.

Odůvodnění:

[...]Návesní kaple byla prohlášena kulturní památkou jako příklad drobné sakrální stavby se zvoničkou, pravděpodobně z 1. poloviny 19. století. Objekt je dochován v původním stavu bez novodobých stavebních zásahů s původními truhlářskými prvky a původním zvonek. Zvon pochází pravděpodobně z produkce významné plzeňské dílny Pernerů a je kvalitním dokladem regionálního zvonařství z 1. poloviny 19. století. Významná je urbanistická hodnota kaple, která je významnou dominantou příjemně působícího návesního prostoru. Spolu s kaplí byl prohlášen za kulturní památku i pamětní kříž z 1. pol. 20. století s odůvodněním, že dotváří prostředí kaple.

Návrh na zrušení prohlášení pamětního kříže, který je součástí souboru, podala obec Úlice, neboť se chystá zahájit obnovu kaple. Při shromažďování písemných podkladů k přípravě této akce si starosta obce všiml, že spolu s kaplí byl neodůvodněně prohlášen i pamětní kříž, který byl na místo v těsné blízkosti kaple přesazen až na přelomu 20. a 21. stol. Návrh na zrušení památkové ochrany kříže obsahuje informaci, že kříž byl osazen kolem roku 1995, ale ještě na snímku z roku 1997 je na místě prázdný sokl. K osazení kříže tak došlo zjevně později. Navíc pamětní kříž není s kaplí, ani s obcí nijak historicky provázán, neboť ho přivezl z jednoho z pražských hřbitovů místní občan pan Mareška. Kříž samotný je pravděpodobně z umělého kamene. Byl vytvořen zřejmě v 1. polovině 20. století, před osazením na místo v těsné blízkosti kaple byl na konci 20. stol. upravován odřezáním holubice z vrcholu kříže.

Vzhledem k tomu, že kříž představuje běžnou řemeslnou produkci 1. poloviny 20. století a nemá s kaplí ani s obcí žádnou historickou souvislost, nelze v jeho případě hovořit o unikátní vypovídací hodnotě.

Kulturně historické hodnoty, kvůli nimž byla kaple prohlášena za kulturní památku, zůstávají beze změn, nicméně památková ochrana předmětného pamětního kříže ve světle nově zjištěných skutečností postrádá smysl.

S ohledem na výše uvedené KPP konstatuje, že existuje mimořádně závažný důvod pro zrušení prohlášení věci za kulturní památku podle § 8 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se domníváme, že zrušením prohlášení pamětního kříže nedojde k narušení významných historických a památkových hodnot kaple na pozemku st.p.č. 15 v obci Kníje. O předmětném pamětním kříži vzhledem k nově zjištěným skutečnostem nelze hovořit jako o významném dokladu historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti. Z toho důvodu souhlasíme se zrušením prohlášení předmětné věci za kulturní památku. “

Účastníkům řízení nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí, protože podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nemusí správní orgán tento úkon činit, pokud se žádosti navrhovatele vyhovuje v plném rozsahu.

Ministerstvo kultury zhodnotilo všechny předložené důkazy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a rozhodlo zrušit prohlášení pamětního kříže na st. p. č. 15, k.ú. Kníje, obec Úlice, okr. Plzeň-sever, Plzeňský kraj (součást kulturní památky rejstř. č. 105927) za kulturní památku, protože v dané věci byl prokázán mimořádně závažný důvod pro zrušení prohlášení za kulturní památku. Po obdržení nových skutečností Ministerstvo

kultury dospělo k názoru, že předmětný pamětní kříž byl prohlášen za kulturní památku jako doplňující prvek kaple. Kříž sám o sobě nevykazuje významné řemeslné či architektonické hodnoty a po vyjasnění historických skutečností je zřejmé, že kříž není ani spjat s minulostí obce, jelikož byl převezen z některého z pražských hřbitovů a druhotně osazen na dochovaný podstavec torza jiného díla při vstupu do kaple.

Ministerstvo kultury považuje důvody uvedené v žádosti za relevantní a ztotožňuje se s názory Národního památkového ústavu, Městského úřadu Nýřany a Krajského úřadu Plzeňského kraje. Vzhledem k uvedenému pamětní kříž na st. p. č. 15, k.ú. Kníje, obec Úlice, okr. Plzeň-sever, Plzeňský kraj (součást kulturní památky rejstř. č. 105927), již nemá znaky kulturní památky ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 citovaného zákona č. 20/1987 Sb.

Památková ochrana kaple zůstává, jelikož zde stále setrvávají důvody, pro které byla prohlášena za kulturní památku.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Ing. Eva Trejbalová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Stejnopis rozhodnutí:

Národní památkový ústav, generální ředitelství

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni

Městský úřad Nýřany, odbor územního plánování

Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu

